

Studium Doskonalenia Kadr

Radom ul. Traugutta 61,
tel. / fax (048) 340 24 40, 340 22 18
e-mail: sdk5@wp.pl www.sdk.edu.pl

Nr 01/2005

NAUCZYCIELSKI

BIULETYN METODYCZNY

mgr Anna Żyła

„Zajęcia plenerowe w klasach IV - VI”

Zajęcia plenerowe w klasach IV – VI

*„Sztuka nie jest wysiłkiem woli, lecz darem;
jest dla dziecka rzeczą najprostszą
i najbardziej naturalną na świecie „
M. Richardson*

Przez całe wieki sztuka i jej specyficzny język form, linii, kolorów towarzyszyły człowiekowi i stanowiły istotny element edukacji społecznej.

Aktualnie realizowany przedmiot plastyki dużo uwagi poświęca zagadnieniom kultury plastycznej, formuje stosunek ucznia do sztuki, pogłębia jego osobistą wrażliwość, przygotowuje do świadomego oraz czynnego uczestnictwa w życiu kulturalnym.

Aby realizować cele kształcenia nauczyciel dysponuje wieloma formami i metodami pracy . Wykorzystuje liczne rodzaje ćwiczeń tj.:

- działalność plastyczna oparta na obserwacji, określaniu i interpretacji wydarzeń realnych i treści fantastycznych,
- formowanie otoczenia – ćwiczenia konstrukcyjne,
- historia sztuki,
- malarstwo,
- rzeźba,
- liternictwo,
- grafika komputerowa,
- teatr plastyczny,
- plener,
- wystawy i lekcje plastyczne .

Kształcenie wyobraźni stanowi jeden z celów wychowania plastycznego, dlatego też duże pole do działania ma nauczyciel, jego postawa, atmosfera na zajęciach.

Nauczyciel znając zamiłowania, zdolności swoich podopiecznych powinien wykorzystać możliwości i wrażliwość plastyczną uczniów.

Ciekawe, wyszukane tematy i niebanalne formy dadzą lepsze wyniki pracy.

Poszukując nowych i atrakcyjnych form działania warto wykorzystać **plener**, czyli czynne uprawianie twórczości plastycznej przez ucznia.

Zajęcia plenerowe – są formą niezwykle wartościową mającą na celu tworzenie nowych form plastycznych przy odczuwalnym wpływie przyrody.

Zetknięcie się z bogactwem tworzywa, intrygujących kształtów, form i bogactwem barw sprawiają uczniom radość, pobudzają do twórczej działalności.

Praca w plenerze inspirowuje dzieci do obserwacji i indywidualnego przetwarzania form istniejących w naturze, a jednocześnie pobudza twórczą aktywność dzieci. Jest ważnym elementem w rozwoju artystycznym, kształcenia zmysłu obserwacji, wyczulenia na klimat, nastrój i piękno krajobrazu.

Na tego typu lekcjach powinny być realizowane ciekawe zagadnienia plastyczne. Należy unikać zadań, które można realizować w pracowni.

Należy wykorzystywać to, co znajdziemy w otaczającym środowisku.

Na zajęciach tworzymy atmosferę swobody twórczej, przełamujemy u uczniów nieśmiałość, brak wiary we własne siły oraz niechęć.

Stosujemy tylko formę zachęty i pochwały.

Na koniec oceniamy kompozycję prac, wrażliwość na barwę, zaangażowanie emocjonalne, umiejętności wyrażania nastroju, odwagę wypowiedzi.

Zajęcia w plenerze możemy zacząć od:

1. Obserwacji przestrzeni, a w niej:

- pozornych zmian wielkości przedmiotów w zależności od oddalenia,

- kształtów,
- proporcji,
- działania barw,
- zmienności nastrojów.

2. Rozpoznawanie, wyszukiwanie podstawowych układów kompozycyjnych:

- rytmy,
- symetrie jednoosiowe i wieloosiowe.

3. Obserwowania zmian wyglądu przedmiotów w zależności od punktu widzenia:

- widok z lotu ptaka,
- z żabiej perspektywy,
- realizowanie zasady perspektywy zbieżnej,
- perspektywy powietrznej.

O wyjściu w plener informujemy uczniów tydzień wcześniej i omawiamy wtedy sprawy organizacyjne:

1. Wyszukanie miejsca,
2. Propozycje tematu.

Ad.1.

Miejsce proponuje nauczyciel, uzgadniając to z uczniami.

Często są to ciekawe zakątki miasta i okolic, miejsca, których urok wart jest malarskiego odnotowania. Miejsca dające możliwość bezpośredniego obcowania z przyrodą poprzez dotyk.

Ad.2.

Zadania i tematyka powinna być powiązana z wiedzą z innych przedmiotów, z ważnymi wydarzeniami szkolnymi, problemami środowiska naturalnego .

Właściwie dobrany stopień trudności zadania stworzy jednocześnie podstawę satysfakcji uczniów z osiągniętego rezultatu .

Nowe umiejętności oraz dodatnie motywy uczenia się złożą się na warunki dalszej aktywności poznawczej uczniów.

Przykłady prac w plenerze:

- malowanie „dywanu” (sklejonych arkuszy papieru ok. 10 m),
- kompozycje malarskie na dużych kamieniach,
- rzeźby z elementów drewnianych,
- kompozycje między drzewami z kolorowych sznurków, szyszek, liści, kasztanów,
- kompozycje przestrzenne z suchych gałęzi,
- malowanie ciekawych zakątków miasta,
- malowanie fragmentów przyrody (pejzaż, pomnik przyrody),
- rzeźby ze śniegu (w okresie zimowym).

Dzieci uczestniczące w plenerze zawsze wykazują duże zainteresowanie, zawsze gotowe są do pracy.

Plener tworzy warunki do pełniejszej integracji, wymiany doświadczeń i wzajemnego poznania się.

Praca w plenerze to również poszanowanie przyrody, uwrażliwienie na jej piękno, potrzebę rozumienia jej praw, racjonalne użytkowanie jej zasobów, chęć podpatrywania, kontaktowania się z naturą czy też szukanie inspiracji do własnej twórczości plastycznej.

Tego typu lekcje pomagają w realizowaniu ciekawych zagadnień plastycznych.

Pozwalają na odkrywanie przez uczniów własnych możliwości, kształtowanie w nich potrzeby odkrywania sztuki, a w niej odkrywanie siebie i twórcy.

NAUCZYCIELSKI BIULETYN METODYCZNY:

dotychczas ukazały się:
w latach 2003-2004 wydano zeszyty metodyczne

Numer publikacji:	Imię i nazwisko autora:	Miejsce pracy:	Tytuł publikacji:
25/2003	Lucyna Panek	Przedszkole Publiczne Nr 12 w Radomiu	Scenariusz zajęcia Wychowania Przedszkolnego z wykorzystaniem metod aktywizujących dla grupy 5-latków - Czarodziejskie słowo - „przepraszam” na podstawie opowiadania S. Szuchowej „Mateuszek na zaczarowanej wyspie”.
26/2003	Barbara Deleska	Publiczna Szkoła Podstawowa w Starych Zawadach	Sprawdzian zintegrowany dla klasy II
27/2003	Małgorzata Błach	Publiczna Szkoła Podstawowa w Starych Zawadach	Sprawdzian zintegrowany dla klasy II
28/2003	Małgorzata Kozieł	Zespół Szkół Odzieżowych w Radomiu	Scenariusz lekcji z przedmiotu organizacja procesów produkcyjnych
29/2003	Magdalena Wulkiewicz	Zespół Szkół Odzieżowych w Radomiu	Scenariusz lekcji – „Modelowanie sukni damskiej podstawowej na formie konstrukcyjnej bluzki”
30/2003	Renata Basaj	PSP Nr 1 w Pionkach	Konspekt lekcji dla klasy III - „Książkowi twórcy” - czyli jak napisać piękną książkę?
31/2003	Zbigniew Basaj	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w Pionkach	Scenariusz lekcji – „Twierdzenie Talesa i jego zastosowanie”
32/2003	Dorota Molenda	PSP Nr 1 w Pionkach	Scenariusz lekcji w klasie 5 – „Karta katalogowa a karta tytułowa książki”
33/2003	Barbara Ziółkowska	Przedszkole Publiczne Nr 6 w Radomiu	Konspekt dla dzieci 5 letnich pt: „Chora rzeka”
34/2003	Jolanta Hajduk	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 33 w Radomiu	Ogólna charakterystyka rozwoju psychofizycznego 7 – latka
35/2003	Joanna Kaliszewska	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 34 w Radomiu	Urządzamy „Andrzejki” czyli stare i nowe wróżby andrzejkowe
36/2003	Anna Kobza	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 34 w Radomiu	Urządzamy „Andrzejki” – czyli stare i nowe wróżby andrzejkowe
37/2003	Agnieszka Skuros	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 34 w Radomiu	Urządzamy „Andrzejki” – czyli stare i nowe wróżby andrzejkowe
38/2003	Małgorzata Zelga	ZSO Nr 8 w Radomiu	Konspekt lekcji dla klasy II Gimnazjum – „Rozmieszczenie

			ludności świata"
39/2003	Małgorzata Zelga	ZSO Nr 8 w Radomiu	Poradnik dla uczestników rajdu
40/2003	Grażyna Kabacik	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 34 w Radomiu	„Wpływ alkoholu na osobowość młodego człowieka w wieku dorastania”
41/2003	Zbigniew Basaj	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w Pionkach	Scenariusz lekcji dla klasy I szkoły ponadgimnazjalnej – „Odległość punktu od prostej”
42/2003	Renata Basaj	PSP Nr 1 w Pionkach	Konspekt lekcji dla klasy III „Budowa zewnątrzna książki”
43/2003	Jolanta Hajduk	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 33 w Radomiu	Gry i zabawy o charakterze integracyjnym i inne wzmacniające więzi koleżeńskie w zespole stosowane w klasie integracyjnej
44/2003	Wioletta Kicior	ZEGiP w Makowcu	Scenariusz zajęć dla kl.II – kształcenie zintegrowane
45/2003	Dorota Molenda	PSP Nr 1 w Pionkach	Scenariusz lekcji w klasie 4 – „Czasopismo jako źródło wiedzy i informacji”
46/2003	Teresa Kobylarczyk	PSP Nr 1 w Pionkach	„O mądrym korzystaniu ze środków masowego przekazu”
47/2003	Małgorzata Zacharska	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 8 w Radomiu	„Plastyka jako czynnik ułatwiający zdobywanie wiedzy”
48/2003	Urszula Marecka Jadwiga Stępień	Publiczne Gimnazjum w Parznicach	Program międzyprzedmiotowej ścieżki edukacyjnej „Kultura polska na tle tradycji śródziemnomorskiej”
49/2003	Bożena Nowak	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 8 w Radomiu	Scenariusz zajęć zintegrowanych w klasie 3 b – „Jesień wokół nas” – Temat dnia – „Dlaczego liście zменяją barwę”
50/2003	Anna Szczucka	VI Liceum Ogólnokształcące w Radomiu	Międzynarodowe prawo humanitarne i Czerwony Krzyż
51/2003	Maria Koćwin	Prywatne Liceum Ogólnokształcące w Mariówce	Scenariusz zajęć – „Dzień Europy”
52/2003	Agnieszka Łęcka	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 15 w Radomiu	„Techniki doskonalące pismo”
53/2003	Małgorzata Kozłowska	Publiczna Szkoła Podstawowa w Wacynie	„Dydaktyczne planowanie treści

			kształcenia podstawą osiągnięć uczniów z przyrody”
54/2003	Grażyna Kabacik	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 34 w Radomiu	„Więź dziecka z rodzicami”
55/2003	Iwona Stępień	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 3 w Radomiu	„Strategia komunikacji w szkole”
56/2003	Elżbieta Majek	Zespół Szkół Nr 2 w Markach	„Wiatr, jego rodzaje i znaczenie w życiu człowieka”
57/2003	Jolanta Oleszczuk	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 24 w Radomiu	„Asertywność w życiu człowieka”
58/2003	Iwona Chudzik	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 3 w Radomiu	„Dziecko jako uczeń i jego trudności w czytaniu i pisaniu”
59/2003	Aldona Karasek	Zespół Szkół Spożywczych i Hotelarskich w Radomiu	Testy dla maturzystów – „Vor dem Abitur”
60/2003	Aldona Karasek	Zespół Szkół Spożywczych i Hotelarskich w Radomiu	„Kilka przykazań poligloty – czyli jak uczyć się skutecznie języków obcych”
61/2003	Anna Kobza	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 34 w Radomiu	„Rozwijanie twórczości dzieci w świetlicy szkolnej”
62/2003	Ludmiła Krutewicz	Publiczna Szkoła Podstawowa w Młochowie	„Zdrowy styl życia”
63/2003	Mariola Grabowska	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 8 w Radomiu	„Znaczenie obserwacji w kształceniu przyrodniczym”
64/2003	Agata Szymańska	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 24 w Radomiu	„Baśnie i legendy – źródłem wiedzy o regionie”
65/2003	Lilia Matulewicz	Zespół Szkół Budowlanych w Radomiu	„Struktura demograficzna populacji ludzkiej”
66/2003	Lilia Matulewicz	Zespół Szkół Budowlanych w Radomiu	Test sprawdzający osiągnięcia uczniów z działu „Hydrosfera”
67/2003	Marzanna Cichońska	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 w Kozienicach	Autorski program z edukacji ekologicznej
68/2003	Anna Tomaszek Zbigniew Zastawny	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 9 w Radomsku	„Jestem Polakiem i Europejczykiem”
69/2003	Anna Tomaszek Zbigniew Zastawny	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 9 w Radomsku	Edukacja Europejska
70/2003	Izabela Czarnecka	Zespół Szkół Integracyjnych w Radomiu	Scenariusz zajęć blokowych w klasie trzeciej- „Chrońmy nasze środowisko” – Temat: „Jak zachowywać się w lesie”
71/2003	Halina Bobryk	Zespół Szkół Spożywczych i Hotelarskich w Radomiu	Scenariusz lekcji – „Otrzymywanie soli metodą tekstu przewodniego”

72/2003	Małgorzata Brodowska Monika Mazur Małgorzata Wrona	Publiczny Zespół Szkół w Jedlni	Scenariusz uroczystości regionalnej. Ocalić od zapomnienia kulturę ludową.
73/2003	Agata Uglewicz	Nauczycielskie Kolegium języków obcych w Radomiu	English Idioms
74/2003	Aneta Patynowska	Publiczne Gimnazjum nr 1 W Radomiu	Wykrywanie skolioz i metody postępowania korekcyjnego
75/2003	Halina Moczko	PSP w Wieniawie	Propozycja arkusza samooceny
76/2003	Renata Stus	PSP Sułkowice	Agresja wśród dzieci i młodzieży a wychowanie
77/2003	Renata Stus	PSP Sułkowice	Funkcja kierownicza dyrektora szkoły
01/2004	Małgorzata Smerda	ZSZ im. J. Kilińskiego w Radomiu	Projektowanie i konstrukcja obuwia
02/2004	Ewa Jasińska	ZSZ im. J. Kilińskiego w Radomiu	Modelowanie
03/2004	Małgorzata Tyczyńska	ZSZ im. J. Kilińskiego w Radomiu	Praktyczna nauka zawodu
04/2004	Renata Żabicka	Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. J. Korczaka w Radomiu	Przygotowanie czytelnice uczniów upośledzonych umysłowo z szkole zawodowej
05/2004	Urszula Szarek	PSP w Dzierzkówku Starym	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości o Afryce
06/2004	Joanna Dziwirek Jadwiga Kiljanek	PSP Nr 33 w Radomiu	Komputer – „Przyjaciel czy wróg dziecka”
07/2004	Małgorzata Ziółkowska Dorota Grabska	PSP Nr 3 w Radomiu	Święto Niepodległości
08/2004	Jolanta Grzywacz		Sposób obrazowania we fragmencie Księgi III „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza
09/2004	Barbara Siechowicz	CKU w Radomiu	Zwiedzamy najciekawsze miejsca i regiony Rosji
10/2004	Małgorzata Ziółkowska	PSP Nr 3 w Radomiu	Główne założenia integralnego programu profilaktycznego
11/2004	Renata Żabicka	Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. J. Korczaka w Radomiu	Problemy podejmowania pracy przez wychowanków placówek specjalnych
12/2004	Mirosława Gołąbek	Przedszkole Publiczne Nr 3 w Radomiu	Wpływ telewizji na rozwój emocjonalny dziecka w wieku przedszkolnym

13/2004	Teresa Elżbieta Cis	PSP Nr 8 w Radomiu	Zasoby przyrody odnawialne i nieodnawialne
14/2004	Lidia Kliszc Grażyna Wasiak Radosław Starczewski	II LO w Radomiu	Test pomiarowy w zakresie „Pole elektryczne”
15/2004	Jan Bogdan Kępczyński	PSP w Kaszowie	Rozwój sprawności motorycznej dzieci w okresie rozwoju osobniczego oraz sposoby oceny, pomiaru zdolności i umiejętności motorycznej
16/2004	Małgorzata Wiederek	PSP Nr 8 w Radomiu	Kształtowanie pojęć przyrodniczych w nauczaniu zintegrowanym
17/2004	Anna Swat	II LO w Radomiu	Powtórzenie wiadomości z fizyki w gimnazjum w zadaniach
18/2004	Ewa Dygas	Przedszkole Publiczne Nr 12 w Radomiu	Wychowanie przedszkolne dla pięcioletków
19/2004	Sylvia Pakulniewicz		Projekt jako metoda nauczania
20/2004	Anna Swat	II LO w Radomiu	Powtórzenie wiadomości z fizyki w gimnazjum w zadaniach część II
21/2004	Barbara Siechowicz	CKU w Radomiu	Konkurs wiedzy o Rosji
22/2004	Renata Janczyk		Dni zdrowia w naszej szkole
23/2004	Elżbieta Ciszewska		Metody twórcze w interpretacji Rudolfa Labana i Karola Orffa
24/2004	Lidia Ferensztajn	PSP Nr 33 w Radomiu	Agresja u dzieci – przyczyny i zapobieganie
25/2004	Ewa Drewniak	Przedszkole Publiczne Nr 6 w Radomiu	Dziwne zabawki – zabawy matematyczne
26/2004	Renata Tamborek	PSP Nr 33 w Radomiu	„Charakterystyka rozwoju umysłowego dzieci w wieku przedszkolnym,4 ze szczególnym uwzględnieniem mechanizmu kształtowania pojęć”
27/04	Katarzyna Brodowska	Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. J. Korczaka w Radomiu	„Jak radzić sobie z agresją?” – cykl zajęć profilaktyczno – wychowawczych przeznaczony dla młodzieży z dysfunkcją intelektualną
28/04	Katarzyna Brodowska	Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. J. Korczaka w Radomiu	„Podmiotowość w kształceniu i wychowaniu młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie w stopniu lekkim

Skład komputerowy: Edyta Włoskowicz

Redakcja: Zespół SDKO

Copyright by
Studium Doskonalenia Kadr Oświatowych
Radom – 2004.
Egzemplarz promocyjny i bezpłatny.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Publikacji tej bez zgody właściciela praw autorskich nie można kopiować, przedrukowywać i rozpowszechniać w całości lub fragmentach, łącznie z wykorzystaniem systemów przekazywania i odtwarzania informacji.
Powyższe zastrzeżenie nie dotyczy nauczycieli wykorzystujących publikację do własnego doskonalenia.

Studium Doskonalenia Kadr Oświatowych
Placówka o zasięgu ogólnokrajowym z wpisem do rejestru niepublicznych placówek doskonalenia nauczycieli Mazowieckiego Kuratora Oświaty pod numerem 1/NPDN/2000.

Adres do korespondencji:

Studium Doskonalenia Kadr Oświatowych
Radom ul. Traugutta 61
tel. / fax (048) 340-24-40, tel. 340-22-18,
kom. 0 502 665 341, 0 600 884 774
[e-mail: sdk5@wp.pl](mailto:sdk5@wp.pl) www.sdk.edu.pl

Radom, dn.

OŚWIADCZENIE

Ja, niżej podpisana,
legitymująca się dowodem osobistym (*seria, numer*).....,
zamieszkała w (*adres*).....,
oświadczam, że jestem autorką przekazanych do publikacji materiałów
metodycznych pt.....
.....
Materiały te udostępniam Studium Doskonalenia Kadr s.c. celem opublikowania
ich w Nauczycielskim Biuletynie Metodycznym.

.....
(*podpis*)

Wyrażam zgodę na umieszczenie mojej publikacji na stronie internetowej
Studium Doskonalenia Kadr Oświatowych.

TAK

NIE

.....
(*podpis*)